

katera je lahko raztopliva za težko zemljo. Dobro kalijevo gnojilo je lesni pepel, katerega pa ne kaže gnojiti na lahki, pešeni zemlji, ker bi znal koreninam škodovati.

Med fosfatnimi gnojili se uporabljata: superfosfat in Tomaževa žlindra.

Superfosfatna gnojila učinkujejo naglo, a malo časa. Uporablja se v težki, glinasti zemlji in tam, kjer je treba drevescu hitre pomoči.

Tomaževa žlindra je težko raztopliva, učinkuje počasneje, a dalje časa. Dobro učinkuje za staro dreveje z globokosegajočimi koreninami in v zemlji, ki ji primanjkuje apna.

Čas gnojenja se razna po lastnosti umetnih gnojil, ali so lahka, ali težkoraztopliva.

Težko in počasi razkrajajoča gnojila kakor: živalski odpadki, Tomaževa žlindra, hlevski gnoj, kompost itd. se naj uporabljajo že v jeseni ali tekom zime.

Lahko topljiva gnojila, kakor: žveplenokisli amoniak, superfosfat, kakor tudi koncentrirane kalijeve soli, žgano apno, se lahko uporabljajo od jeseni do poletja.

Takoj učinkujoča gnojila so: čilski soliter, gnojilca in stranišni gnoj. Uporabljamo jih lahko skozi celo vegetativno dobo, to je od spomladi do poletja.

Od avgusta mesca do konca oktobra se morajo lahko topljiva in hitroučinkujoča gnojila opustiti, sicer bi les ne dozorel, ter bi trpel vsled mraza.

Kako se drevju gnoji?

Način gnojenja je odvisen od lastnosti gnoja, zemlje in drevesa. Pri drevju, katerega korenine prodirajo globoko v zemljo (črešnje, češnje, slive) natrosimo gnoj po vrhu pod kapom krone, nato zemljo prelopatimo ali prekopljemo.

Če gnojimo sadnemu drevju z globokosegajočimi koreninami, moramo spraviti gnojilo globoko v zemljo, da bo delo učinkovalo. Gnojilo spravimo v zemljo pod kapom krone, kjer se nahaja največ sesalnih korenin. Najbolje pa je, ako se izkopije primerno globok in širok jarek, v katerega spravimo potrebni gnoj. V globokosejni zemlji kjer se razprostirajo koreninice bolj globoko, se napravijo tudi jarki temu primerno bolj globoko. V lahki, prodnati zemlji ne smemo spravljati gnojila pregloboko, ker bi se redilne snovi porazgubile v spodnjih plasteh.

Jarki ne smejo biti čez pol metra globoki, ker bi se gnoj vsled pomanjkanja zraka ne razkrajal, temveč le pooglenel ter drevesu le malo koristil. V jarku spravljeno gnojilo pomešamo z zemljo, nato zasujemo jarek z ostalo zemljo. Najlepši učinek dosežemo, če gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem v zvezi z umetnimi gnojili, osobito s fosfati.

Važno je vprašanje: koliko enega ali drugega gnojila se vzame za uspešno gnojenje?

Glede tega vprašanja se moramo držati raznih okolnosti: po vrstnosti, po lastnosti in velikosti sadnega drvja in tudi po kakovosti zemlje. Pri bohotni rasti ne bomo gnojili z dušikom, temveč s kalijevimi in fosfatnimi gnojili ter z apnom. Slabotnemu drevju pa damo vse hranilne snovi, posebno pa dušik. Na vsak kv. meter površine sadovnjaka se računa za dobo enega leta 5 kg hlevskega gnoja, ali 10—15 kg komposta, ali 10 litrov gnojnice ali 8 litrov stranišnega gnoja. Določeno množino gnojnice in stranišnega gnoja razdelimo v dva dela. S prvim delom gnojimo, ko drevje odganja, z drugim, ko je drevje odvetelo. Ker pa s hlevskim gnojem ne moremo gnojiti vsako leto, gnojimo enkrat za štiri leta, vzamemo pa vsakega štirikratno množino določene svote. Od umetnih gnojil računamo na kv. meter za dobo enega leta 25—40 g žveplenokislega amoniaka ali čilskega solitra ali apnenega dušika, 20—30 g 40 procentne kalijeve soli ali 80—120 g kajnita, 30—40 g superfosfata ali 40—60 g Tomaževe žlindre.

Nad vse ugodne uspehe dosežemo, ako postopamo tako, da gnojimo letos s hlevskim gnojem, prihodnje leto z apnom, tretje leto s kalijem in fosfatnimi gnojili in četrto leto začnemo z gnojnim kolobarjem z nova.

Trajne in zmerne donose ter lepo razvito sadje smemo le z dobrim in zmernim gnojenjem pričakovati!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Članom bivše komisije za izvedbo rapalske pogodbe je zunanji minister predložil besedilo sporazuma z Italijo. Protokol je kratek in obsega le štiri male strani in je povsem politične narave. Nanaša se izključno le na Reko in določa mejo proti Italiji popolnoma v smislu naših dosedanjih poročil. Od ostalih hrvatsko-slovenskih zahtev ni niti ene v sporazumu in naših narodnih manjšin na Goriškem in v Trstu ne omenja niti z besedo, dočim se glede Hrvatov in Slovencev, ki ostanejo na ozemlju v rapalski pogodbi predvidene reške države in ki bodo pripadali k Italiji, nahaja v protokolu nekaj členov, ki so pa tako splošnega značaja, da jih bodo Italijani lahko tolmačili popolnoma po svoji volji. V protokolu tudi ni omenjen otok Lastovo in je torej jasno, da so bile vse take in podobne vesti od vlade namenoma vržene v javnost, da bi se vsaj malo ublažil silni poraz, ki ga je velenjska vlada hote ali ne hote doživela. — Pašić in zunanji minister odpotujeta danes v Rim, da podpišeta pogodbo.

Včeraj se je zopet sestala narodna skupščina in če ne bodo seje zopet odgojene, bo mnogo zanimivih razprav in hudih naskokov na vlado. Razpravljalo se bo

tudi o oboroževalnem posojilu iz Francije. Vlada je v velikih skrbih in naročilo se je Turkom in Nemcem, naj bodo njihovi poslanci vedno v Beogradu, da pri vsakem glasovanju varujejo vlado pred kakim iznenadjenjem opozicije.

Kakor pri vsakem obravnavanju proračuna in dvanajstin je posl. Pušenjak na eni od zadnjih sej finančnega odbora zopet zahteval zvišanje eksistenčnega minimuma. Finančni minister se je udal v toliko, da je privolil, da badi za Slovenijo in Dalmacijo eksistenčni minimum 20.000 K, za druge pokrajine, kjer se tudi pobira davek na osebno dohodnino, ta predlog ne velja. Predlog je bil nato z večino glasov sprejet. Po trdem boju se je posrečilo vsaj nekoliko zvišati eksistenčni minimum. Svota od 20.000 K, ki naj bo prosta osebne dohodnine, je seveda v primeri s sedanjimi gospodarskimi prilikami majhna pridobitev. Treba bo še hudega boja, da se izvojuje pravična mera dohodnine, ki bo prosta obdavčenja. Istočasno so poslanci Jugoslovanskega kluba zahtevali tudi, da se s spremembo eksistenčnega minimuma izpremeni tudi lestvica. Tega pa finančni minister ni hotel sprejeti.

BOLGARIJA.

Z nedeljo je bil v Sofiji sklican velik shod madekonstvtujuših emigrantov v Sofiji, na katerem naj bi sen protestiralo proti režimu v Makedoniji. Bolgarska vlada je, hoteč pokazati svojo lojalnost, ta zbor prepovedala. Minister notranjih zadev Rušev je pozval odbor madekonstvtujuših k sebi in ga obvestil, da vlada ne bo trpela nobenih akcij, ki bi bile naperejene proti sosednji Jugoslaviji.

ANGLIJA IN MALA ANTANTA.

Po konferenci Male antante se je podal češki minister dr. Beneš v London, kjer se je poprej ostro grajala med Češko in Francijo sklenjena pogodba. Dr. Beneš je pa znal angleške državniške prepričati, da ta zveza ne zasleduje nobenih vojnih ciljev in sedaj se v nekaterih londonskih listih izraža nada, da bo Mala antanta še dober steber miru v Srednji Evropi. Mala antanta je dovolj močna, da prepreči poizkus zopetne sestave Avstro-Ogrske ali kake druge države v Srednji Evropi, ki bi stala pod vplivom Habsburžanov in ostalih nemških dinastij. Delovanje Male antante je danes usmerjeno predvsem proti Madžarski. Razum svojih borbenih akcij ima Mala antanta nalogo, da deluje na gospodarsko ureditev Srednje Evrope. Mala antanta namerava podvzeti še večje akcije, ki bodo znatno izpremenile položaj v vsej Srednji Evropi. Njena politika ni več odvisna od Velike antante in ravna v imenu svojih lastnih interesov.

V ANGLIJI

Je dosednji vladi konservativcev izglasovana nezaupnica in te dni bo vodja delavske stranke Macdonald sestavljal novo vlado. Njegov program ne bo izrazilo socialističen, ampak široko naroden, delavni program. Rešiti moramo svoje lačne brezposelne in obnoviti ter utrditi ugled Velike Britanije v Evropi! Mir in delo — to je zahteva in napoved novega vodilnega državnika Anglije.

DVE LETI VLADANJA PAPEŽA PIJA XI.

Listi slavijo ob drugoletnici papeževskega vladanja njegove zasluge na polju prizadevanj za pomirjenje sveta in njegove podpirne akcije ter omenjajo zlasti priprave za splošni cerkveni koncil.

LJENIN — UMRL.

Iz Moskve prihaja vest, da je tam umrl v pondeljek zvečer Ljennin, največji duh Rusije za Petrom Velikim in eden najznačilnejših pojavov v moderni zgodovini človeštva.

Ime Ljennin si je prijel, ko je stopil v bojne vrste proti krutemu nasilju nekdanjega ruskega carstva, pravo njegovo ime je pa Vladimir Iljič Uljanov. Izhaja iz stare ruske plemske in uradniške rodbine ter je bil rojen 10. aprila 1870 v Simbirsku. Njegovega starejšega brata, ki je bil član revolucionarne omladine, so carske oblasti obesile, in tudi sam Vladimir — Ljennin je prebil par let po sibirskih ječah. V Rusiji je deloval kot odvetnik, dokler se ni umaknil v inozemstvo, da tam kot pisatelj in organizator deluje za osvoboditev ruskega naroda izpod carizma.

Ljennin je dolgo vrsto let delal v socialistični stranki, ko je pa videl, da socialna demokracija nima nobene prave odporne sile proti vojni politiki in da razni njeni voditelji delajo kupčije z velekapitalisti, je začel snovati posebno revolucionarno stranko. Leta 1912 so boljševiki stranka čisto sama zase in proglasili leta 1914 splošni štrajk ter uprizorili številne proteste zoper vojno, ki jih pa vlada z vojaštvom krvavo zatire.

Februarja leta 1917 je izbruhnila v Petrogradu revolucija in 10. oktobra istega leta so se komunisti pod Ljenninim vodstvom polastili vlade. Ljennin je vodil Rusijo skozi najtežje čase: revolucijo, tuje in domače sovražne napade, nesreče, lakote itd., in znal jo je privesti do življenske in odporne sile, do obnove in do vedno večjega ugleda. Znal je podirati, pa tudi graditi, velik je bil v zmotah, a velik tudi v dobrem. Zmote je priznal in popravil. Kot mož dejanja in volje ima malo primerov v zgodovini, še manj pa kot voditelj ljudskih množic. Zelo ga krasi velika nesebičnost in skromnost, delavnost in požrtvovalnost, katere lepe lastnosti so poleg odločnosti ključ do njegovih uspehov. Dolgo je bolehal, ker si je pa znal vzgojiti dobre naslednike, ki čvrsto drže vajeti v rokah, je lahko tudi mirno umrl v zavesti, da nova Rusija ne bo propadla.

Iz delovanja naših poslancev.

V Dolgošah pri Mariboru je bil dne 13. januarja 1924 popoldne shod SLS. Shoda so se udeležili do malega vsi možje iz Dolgoš in nekaj iz Zrkovc in Sv. Miklavža. Shod je otvoril naš vrl organizator g. Mikl ter predlagal za predsednika načelnika krajevne organizacije KZ g. Fr. Maherja, ki je podal besedo poslancu Faležu, ki je v svojem obširnem govoru podal poročilo o delu Jugoslov. kluba za kmetijske in delavske pravice, o boju zoper krivične davke, kuluk, vojaški zakon, takse itd. Pozival je k združitvi vseh delovnih slojev v okrilju SLS, priporočal razširjanje dobrih listov in kazal na potrebo združništva. Zborovalci so z zanimanjem sledili izvajanjem govornika in enoglasno odobrvali delovanje poslanskega kluba SLS ter izrazili zahtevo, da vztraja na tej poti. K besedi se je oglašil tudi g. Mikl, ki je v svojem navdušenem govoru pozivljaj k združitvi vseh delovnih slojev proti brezvestnemu kapitalizmu. Govoril je še član sosveta okrajnega zastopa g. Jakob Florjančič o nameravani okrajni cesti Hoče—Dolgoše in Reka—Sv. Miklavž. Na predlog predsednika se je enoglasno sprejela sledeča resolucija: 1. Zborovalci na shodu SLS v Dolgošah izrekajo popolno zaupanje svojemu poslancu Faležu in celemu Jugoslov. klubu. 2. Protestirajo proti krivici v previsokemu obdavčenju kmeta in obrtnika, zoper uvedbo kuluka v Sloveniji. 3. Pozivajo poslance Jugoslov. kluba, da vztrajajo v boju za avtonomijo. — Nato se je vršil občni zbor krajevne organizacije KZ in volitev odbora.

Laporje. Lep shod SLS se je vršil dne 13. januarja pri nas. Poslanec Falež je poročal o delu Jugoslovanskega kluba v Beogradu proti krivičnim zakonom, povišanju davkov, kuluku, vojnemu zakonu, taksam in za pravice kmetikega in delavskega ljudstva ter o boju za avtonomijo. Kazal je na potrebo organizacije kmetikega in delavskega ljudstva in združništva ter razširjanja dobrih časopisov s posebnim ozirom na predstoječe volitve v oblastne skupščine in občinske odbore. Zborovalci so govorniku navdušeno pritrdili in enoglasno izrekli zaupanje svojemu poslancu Faležu in celemu Jugoslov. klubu.

Tinje na Pohorju. V nedeljo, dne 20. januarja sta po sv. maši tukaj zborovala g. poslanec Falež in Ivan Polanec. Prvi je obrazložil politični položaj in našim ljudem na srce položil potrebo enotne, krepke organizacije vseh kmetijskih vrst v doseg kmetijskih teženj. — Drugi govornik je obravnaval pomen združništva in pozival naše pohorske kmete, da naj pomagajo šmartinsko lesno prodajno zadrugo razširiti in se osnovati nakupno zadrugo, da bi se dosegli boljši prodajni uspehi lesa in cenejša nabava raznega blaga — predvsem koruze. Obema govornikoma so poslušalci z zanimanjem sledili.

Naše prireditve.

Sv. Jurij ob juž. železnici. Na Svečnico, dne 2. februarja priredi tukajšnji telovadni odsek Orel veseloigro »Brat Martin«. Igra se začne točno ob 15. uri v dvorani Katoliškega doma. Na željo se bo igra še drugi dan v nedeljo ponovila. Vse prijatelje orlovskega gibanja, domačini in sosedje, iskreno vabljeni.

Dan veselja pri sv. Križu nad Mariborom. Neugodno vreme je sicer dne 20. t. m. nesprotovalo našim namenom, ker nam je zadržalo doma marsikaterga prijatelja. Toda navzlic oviram težavnega pota ste prišli, dragi gostje, v obilnem številu k nam od blizu in daleč, od Plača in Svečine, od Sv. Jurja in Zg. Kungote, iz kamniške, duhovske in selniške župnije. Hvala vam! Enoglasna je bila vaša sodba, ko ste stopili iz lepe dvorane zopet na zrak: Ni nam žal, da smo se potrudili v križanske višave. Kakor lepe sanje je šla mimo nas zgodba iz našega življenja, spretno uprizorjena na lepem odru. Nekaj posebnega, zares, je bila misel, uprizoriti Pinčgarjevo »Verigo« v naših zasneženih in težko dostopnih hribih, kjer pa še vseeno živi zavedna in požrtvovalna mladina, ki se ni strasila dolgega truda, ko se je pripravljala za javen nastop. Dasi so vsi igralci rešili svoje vloge brez pogrška, moramo poudariti, da so zlasti glavne vloge bile izredno dobro razdeljene. Le prehitro so nam minile lepe, vesele, vmes tudi žalostne in ginjaive, pa vseskozi poučljive urine, ki smo jih preživeli ta dan pri Sv. Križu. Na splošno željo vseh bomo igro ponovili na Svečnico. Prijatelji izobrazbe in napredka, ki ste bili zdaj zadržani, pridite tedaj v prav obilnem številu! Ne bo vam žal vašega truda. Križanski mu bralnemu društvu pa kličemo: Le vedno naprej in na kvišku!

Orlovska akademija na Frankolovem. Dne 20. t. m. je konjiški Orel priredil v našem društvenem domu akademijo nad vse pričakovano izvrstno. Frankolčani se kaj takega nismo videli. Le škoda je bila, da je zelo slabo vreme obisk precej zadržalo. Vsa čast konjiškemu Orlu, ki tako vrlo napreduje. Bog živi!

Orlovski odsek pri Sv. Petru v Savinjski dolini priredi v nedeljo, dne 27. januarja 1924 ob 3. uri popoldne v cerkveni hiši lepo igro »Tihotapec«. Sodeluje domača godba. K obilni udeležbi vabi odbor.

DELA VCI IN KMETJE NE MARAJO DEMOKRATOV.

Shod Slovenske ljudske stranke v Ceršaku pri št. Ilju se je vršil v nedeljo, dne 20. januarja v rodoljubni Haričevi hiši. Povod za shod so dali nasprotniki. Lansk leto so mariborski kapitalistični demokrati najeli nekega Hercoga in Ferka, dali so njima Judežve groše z naročilom, naj organizirata delavce v tovarni pri demokratski stranki. Z lažjo in grožnjami sta res dobila večino delavk in delavcev v mreže kapitalistične »Unije«. Dr. Kukovec in Spindler, generala demokratov

sta pošiljala teden za tednom neke škrice v Čeršak, kateri so kar na debelo farbali in zapeljevali delavstvo. Dne 6. januarja je pa prišel sam general Spindler v Čeršak na »veliki« shod. A udeležilo se ga je samo 6, piši in beri: šest oseb. V »Taboru« in lažnjivem »Jutru« pa so pisali, da je bila lepa udeležba, da je bilo nad 100 ljudi. Tako lažejo demokrati. Vse to se je zagnusilo delavcem samim in do malega vsi so odpovedali članstvo pri demokratih. Delavci in drugi naši pristaši so povabili za 20. januarja poslanca gospoda Zebota na shod, da se delavstvu pojasni, kaj so pravzaprav demokrati. Ko se je shod razglasil, sta demokrati apostola takoj bežala v Maribor k Spindlerju po navodila. Razkričala sta na to, da bo Zebotov shod razbit, da bo kri tekla. Ali vse je bilo zaman. Na shod so prišli delavci in kmetje v tako velikem številu, da je hiša gosp. Hariča bila napolnjena do zadnjega kotlička. Še v veži in na dvorišču je bilo vse polno ljudi. Shodu sta predsedovala občinska svetovalec Srok in Šmirnau. Tudi par plačanih »demokratov« je prišlo, drugi pa so se poskrili. Ko je neki Ivan Ferik začel delati bedaste medklice in vpiti, so ga med splošnim odobravanjem vseh zborovalcev krepke roke postavile na hladno ob plot. Urnih krač jo je demokratek v spremstvu edinega tovariša pobrisal poročat vrhovnemu generalu Hercogu, da je vse zgubljeno. Shod se je vršil na to v najlepšem miru in redu. Poslanec Zebot in tajnik Semenčič sta tako temeljito opisala goljufivo demokratsko stranko kot stranko liberalnih advokatov, kapitalistov in vojnihi dobičkarjev ter izkoriščevalcev ubogega delavstva, da je donel samo en skupen klic: Proč z demokratii! Proč od njih!

Demokrati so nas prodali pri glasovanju za ustavo srbskemu centralizmu, ki nas sedaj vse tako strašno tepe. Oba govornika sta prepričala zborovalce o grodih namERAH demokratov. Zbor obmejnih Slovencev je izrekel zaupnico našim poslancem in jih pozval, naj vstrajajo v boju proti izkoriščevalcem našega ubogega ljudstva, naj se borijo proti krivicam, katere nam seka Pašičev in Pribežičev centralizem dokler ne dosežemo avtonomije. G. Greif je še v sklepnem govoru povdarjal: kdor se danes od poštenih ljudi drži z demokratii ali radikali, je podoben vojaku z marelo, pijani ženski in človeku, ki so se mu skisali možgani.

Po zborovanju se je ustanovila skupina Strokovne zveze, določili so se zaupniki med delavci in delavkami in ogromna večina delavcev je pristopila k naši organizaciji. Ves dosedanjí trud plačanih oveh oseb je bil udelec v vodo. Sedaj si lahko Hercog, Ferik skupno z mariborskim Spindlerjem zapojeta na pogorišču: »O mein lieber Augustin, alles ist hin ...«

Naš Čeršak in Selnica ostaneta zvesta stari krščanski stranki, kakor tedaj, ko je še živel nepozabni gosp. Anton Hanc. Dobro ljudstvo sedaj s prstom kaže za tistimi (ki jih je samo par), kateri so se prodali za Judežve groše kapitalističnim demokratom. Pri volitvah 18. marca je naša stranka dobila od 269 glasov 244, demokrate pa samo 7. Taki ostanajo naši ljudje tudi v prihodnosti.

Tedenske novice.

Naši poslanci so te dni odpotovali v Beograd k sejai narodne skupščine. Na razna vprašanja javljamo tem potem, da je naslov za naše poslance: Beograd, Jugoslovanski klub, narodna skupščina.

Poziv krajevnim organizacijam Slovenske ljudske stranke. Ker je čas za vlaganje napovedi za dohodnino podaljšana do konca februarja, naj krajevne organizacije pri vsaki župniji ali vasi ustanovijo pisarno, kjer bodo pomagali večji člani odbora sestavljati našim ljudem napovedi o dokodnih in izdatkih iz leta 1923. — Slovenski Gospodar št. 2 od 10. januarja in št. 3 od 17. januarja 1924 prinašata natančen opis, kako se z lahkoto dobro sestavi napoved. Poiščite si dolične številke »Slov. Gospodarja« in sestavite napovedi sebi in svojim prijateljem, katerim je že dosedaj bil predpisan dohodninski davek. Kdor pa dosedaj ni imel dohodninskega davka, temu ni treba sestavljati, oziroma vlagati napovedi. To stori le tedaj, ako dobiš poziv od davčne oblasti.

Organizacije Slovenske ljudske stranke v mestu Maribor so marljive, kakor mravlje. Od hiše do hiše vršijo člani okrajnih odborov in zaupniki popis naših pristašev. Odbori imajo redne seje vsak teden, in moramo reči, da tekmujejo med seboj v delu za SLS delavci, železničarji, državni nastavljenici, obrtniki, upoko-jenci in invalidi. Naši ne pričujejo, kakor to delajo demokrati, ampak tiho in vstrajn opridobivajo pristaše.

Gostija za gostijo se vrši zdaj med našimi somišljeniki. Veselijo se od jutra do poznega večera, prepevajo in rajajo. Prav tako. Ljudje se morajo tuintam tudi veseliti, ker drugače ja po celo leto nimajo veselja. V veselju pa ne pozabite trpečih prijateljev in sobratov. Taki so revni dijaki, ki zvečer nimajo večerje, ker je nimajo s čim plačati. Večerjo oskrbi tem revežem društvo Dijaška večerja v Mariboru. Vsak dan da Dijaška večerja 71 dijakom brezplačno dobro, toplo večerjo. — Spomnite se v veselih urah na svatbah in gostijah tudi revnih dijakov ter zbirajte med veselimi gosti prispevke za Dijaško večerjo v Mariboru, katere pošljite na naslov: Dijaška večerja v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila.

Zanimivosti iz Tinja na Pohorju. Tukaj se je na željo zavoda za meteorologijo (vremenoslovje) ustanovila postaja za merjenja padavin (meteorološka postaja). Vodil jo bo gospod župnik. Vsak dež in dežec, vsak sneg mora biti zmerjen, da bodo vedeli v Ljubljani, koliko dežja oziroma drugih padavin ima Pohorje. —

Dobro bi bilo tudi meriti, koliko je alkoholnih padavin okrog naših gostiln.

Kaj poročajo od Sv. Marjete niže Puja? G. urednik, blagovolite tudi enkrat iz našega kraja, iz takozvane »likarske dežele«, sprejeti nekaj novic. Najprej vam sporočamo, da se ni treba bati, da bi nas zmanjkalo, ker smo imeli preteklo leto rojenih 124 otrok, dozdaj največje število v enem letu, umrlo pa je samo 60 oseb. Preteklo leto smo se ojunčili in začeli staviti nujnopotrebno stanovanje za mežnarja in zraven uradne prostore za našo posojilnico in precej veliko društveno dvorano. Stavbo smo srečno spravili pod streho in upamo, da jo bomo s pomočjo naših dobrih faranov tudi počasi dovršili. Šlo bi lažje in hitreje, ko bi nam monopolna uprava tobak boljše plačala in če bi imel naš ljubi »lúk« boljše ceno. — Pretekli teden smo imeli obisk. Človek bi mislil, da je mogel tak obisk kje med divjaki, ne pa pri nas. Prišla je pravcata roparska banda, broječa kakih 15 oseb, vsa maskirana ter oborožena s puškami in gorjčami, in obiskala skoraj pol fare. Najprej so v Zamušanskem vrhu vdrli v neko vinsko klet in se napili korajže. Na potu iz Zamušanov so napadli in skoraj popolnoma pobili sina našega vrliga pristaša Martina Munda, ki je šel k znanecm koščice luščit. Potem so šli skozi Gorišnice v Gajovec, kjer so pri več hišah izdrli križe v oknih, pa se jim ni posrečilo nič odnesti. Več sreče so imeli na Forminu, kjer so odnesli pri dveh posestnikih skoraj vso obleko in tudi precej denarja. Pri eni hiši so pa zrezali in čisto uničili konjsko opremo. Sumi se, da mora to delati dobro organizirana družba dela mržnih ljudi, ki bi radi na stroške drugih pili in udobno živeli. Nekaj sumljivih tičev že imajo pod ključem, ki pa seveda vse tajijo. V nedeljo, dne 20. t. m., je imela tukajšnja kmetijska podružnica svoj letni občni zbor. Iz poročila vodstva je bilo razvidno, da prav pridno deluje in posebno nam z naročevanjem raznih gospodarskih potrebščin prihrani marsikateri dinar, da ga lahko obrnemo v druge namene. — Tudi druga naša društva in organizacije pridno delujejo in komaj čakajo, da bi bili novi naši društveni prostori gotovi, da bi se lažje razvijalo njih delovanje za prosveto, vzgojo in napredek našega po veliki večini prav dobrega ljudstva.

»Slovenski Gospodar« pri Sv. Bolienku v Slov. gor. Kakor skrbi dober gospodar, da o pravem času obseje vse svoje njive, tako so tudi vsi bralci naših krščanskih in kmetijskih listov tekom prvih dni mesca januarja obnovili naročnino zanje, tako da lahko podamo že neke pregled čez naše časopise. »Slovenski Gospodar« si je lani in letos osvojil marsikatero novo hišo in pridobil v njih številne dobre prijatelje; v vsem ima do zdaj 101 naročnika. Od teh jih odpade na občino Biš 38, na Trnovsko ves 30, na Bišečki vrh 33, ali po posameznih krajih: na Bišečki vrh 17, Črmlno 7, Črmlenšak 1, Sovjak 8. Vrh tega pa prihajajo k nam še 3 »Slovinci«, 3 »Straže« in 6 »Domo-ljubov«, tako da pride en krščanski list približno na vsako drugo hišo ali na vsakega devetega prebivalca, vstevši otroke. Toda potruditi se hočemo in na to vzvišeno delo kličemo zlasti naše fante, da najdejo naši dobri stanovski listi, pred vsem »Slovenski Gospodar«, in njegov ljubki bratec »Domo-ljub« odprto pot še v marsikatero hišo. Saj ne stane nobeden teh listov za celi mesec več kakor en sam liter mleka. Toliko pa zmore pri nas vsak viničar. Na delo torej, mladina predraga, navdušeno in nevstrašeno na delo še zadnje dni mesca januarja, da se odprejo našim dobrim prijateljem, našim vrlim kmetiskim listom, še vse zaprte hiše in vsa zaprta srca! Liberalna vlada v Ljubljani nam je zaprla šolo za naše sestanke in prireditve, zato pa nam naj bodo naši dobri časopisi začasno nadomestilo zanje.

Izpremembe v ptujskem orlovskem okrožju. Iz tehničnih vzrokov se je likvidirala ptujska in velikonedeljska orlovska srenja ter ustanovila nova srenja s sedežem pri Sv. Marjeti niže Ptuj. Na ustanovnem občnem zboru dne 13. t. m. je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik br. Ivan Župec, načelnik br. Franc Zitnik in tajnik br. Alojzij Bezjak. Novemu odboru kličemo: Krepko na delo!

Novice iz Svetinji pri Ormežu. Proga železnice iz Ormeža v Ivanjkovce in Ljutomer se pridno gradi. Tekom enega leta bomo že lahko vozili vino iz naših kleti, pristnega in dobrega Jeruzalemsčana. — V preteklem tednu je znani pretepač Franc Vrbnjak na Ivanjkovski cesti grozil z nožem lovcem, ki so šli mirno po cesti z lova. Seveda, možje se ga niso ustrašili, ampak vzeli so mu njegov roparski nož ter ga dali orožnikom. — V Ivanjkovcih se pripravlja ena nova konkurenčna trgovina, v katero bomo gotovo vsi radi hodili kupovat. Pri g. Petovarju skoro itak ni več nič za kupiti, ker draginja narašča vsak dan. V četrtek, dne 17. januarja, je imela obrtna združba svoj občni zbor, na katerem je g. Petovar izstopil iz načelstva, menda zato, ker pri tem ni imel nobenega dobička. Na njegovo mesto je izvoljen g. Rižnar, kovač v Ivanjkovcih, ki bo gotovo moral delati tako, kakor mu bo g. Petovar narekoval.

Slovo gospoda Kuka od Malonedelčanov je bilo ganljivo. Dolga povorka se je vlekla po cesti proti Ptuj, kamor so nekaj časa spremljali najboljši prijatelji priljubljenega voditelja. Posebno častno je bila pri slovesu zastopana Dekliška zveza, katere ustanovitelj je moral na drugo mesto. Srca vseh dobrih Malonedelčanov si je osvojil tekom nad petletnega pastirovanja pri Mali Nedelji s svojo ljudomilostjo in skromnostjo. Naj blagoslovi Bog njega in njegovo delo tudi na Hajdini! To mu žele iz srca zvesti in hvaležni župljani malonedeljski.

Strašen zločin pri Malinedelji. Ker ljudje nočejo s sveta, jih moramo klati. V lanskem letu so bili na vrsti možki, saj smo v četr let kar 3 pobili, letos pa smo začeli z ženskami. — Čirič Jožef je svojem dekletu, 24letni Angeli Malek že večkrat grozil, da je drugi ne bo imel, če noče njega. Imel je 3 njo enega fanteka. Dne 16. t. m.

so zvečer česali perje pri bližnjem posestniku Spindlerju. Med mladino se je kretala tudi Angela. Kar naenkrat pe se odpro vrata in vstopi mračnega obraza Čirič. Po pozdravu molče opazuje kake četr ure celo družbo. Mende si je ogledoval svojo žrtev Malekovic. Bliskoma potegne smaokres ter ustrelj naravnost proti svoji puncji, ki se brez glasu zgrudi. Nato sproži drugič in sicer v vrata, da si tako oplašči navzoče ter si napravi pot na prosto. Ko si pričujoči opomorejo, jih steče nekaj po orožnike, nekaj pa po duhovnika. Morilec se poda med tem na par minut oddaljen dom Angele, da se enkrat vidi svoje dete, potem pa se splazi k oknu sobe, v kateri je ležala umorjena, da vidi učinek svojega dejanja. Nekateri ga pri tem opazijo, zgrabijo, mu vzamejo orožje in raven, dolg nož ter ga zvežejo. Ko so prispeli orožniki na lice mesta, je bila Angela že mrtva. Živela je, ne da bi se kaj zavedla, pičlo uro. Zločinec ni kazal nobenih znakov kesanja ter je drzno odgovarjal. Mladina, spametuj sel Je že uprav skrajni čas ...

Ponesrečil se je. Iz Galicije pri Celju poročajo: Poslanec Davorin Krajnc se je pretekli teden močno poškodoval na nogi, tako, da se je moral podati v celjsko bolnico, najbrž za več tednov. Dal Bog marljivemu gospodu poslancu, da pride kmalu spel na noge.

Mozirske občinske volitve dne 20. januarja t. l. so izšle tako-le: »Mali obrtniki in delavci« so dobili 19 glasov in dva odbornika, »Narodno-gospodarska stranka« 61 glasov in šest odbornikov, SLS 13 glasov in enega odbornika. Kar je naših glasov, so jih oddali možje, ki zaslužijo ime, da so možje. Čast jim! Začetek je storjen, po tej poti je treba stanovitno naprejš! Mnogo volilcev se je udalo sili, obljubam in vinu nasprotnikov. Ni zastoj pisal pred kratkim liberalen list, da bi bilo treba sredi trga zasaditi figovo drevo. Res bi ga bilo treba zasaditi v spomin vsem figa-možem! Tudi so dozdaj naprednjaki dajali v liste verice in celo nočno posodico. Morda se jim to zdi olikano! Zdaj pa naj le premišlujejo in pišejo o tem, kako znižati občinske doklade, kako popraviti most, kako se bo poskrbelo, da nam otroci v šoli ne bodo zmrzovali, in druge take reči. To je bolj potrebno. Tisti, ki se tako dobre delajo neupravičencem, naj podarijo svoje lepe kose občini ali pa ubožnim soobčanom; potem jim bomo verjeli, da resno mislijo.

Prihod novih zvonov v Šmartno ob Paki. Novi zvonovi: brozjavno poročilo. Od zvonolivarne Bühl v Mariboru dobili tri zvonove: d, f, a, v skupni teži 2786 kg. Zadnjo soboto slovesen sprejem od kolodvora, dve požarni brambli, konjeniki, Marijina družba z zastavo, Orli in Orlice v kroju z naraščajem, pevski zbor, godba, mnogobrojna množica, šolska mladina z učiteljstvom, slavaloki, mogočni mlaji, slovesen strel, raz strehe trobojnice, pozdravni govor domačega g. župnika. V nedeljo budnica v stolpu, slovesna blagoslovitev g. kanonika Al. Arzenška, gladka in hitra odprema in zvonik, med sv. opravilom že zvok novih zvonov, vse ginjeno in navdušeno. Bogu hvala in vsem dobrotnikom!

Smrt starega moža v Braslovčah. Dne 15. t. m. smo spremljali k večnemu počitku najstarejšega farana braslovške župnije devdesetletnega Antona Povše iz Topovlj. Vsi starejši ljudje se ga bodo spominjali, ker je svojčas, ko še ni bilo savinjske železnice, slovel daleč na okoli, posebno po gornji Savinjski dolini kot pošten trgovec z žitom. Bil je globokoveren. Vsem, ki so ga poznali, ga priporočamo v molitvi in blag spomin. — Na sedmini za pokojnim Antonom Povše se je nabralo pri g. Ivanu Marovi v Topovljah za kn. dij. semenišče v Mariboru 440 K.

Kako okrajna davčna oblast v Slovenjgradcu predpisuje dohodninski davek, kaže sledeči slučaj: Posestniku od približno 6 in pol orala zemlje, katero pa mora, ker je sam delanezmožen, izključno le s plačanimi močmi opravljati, se je računilo čistih dohodkov iz leta 1921 50.320 kron in od teh predpisalo 3369.60 K dohodnine. Nasprotno pa je imel posestnik surovih dohodkov le 39.250 kron, izdatkov pa 33.455 kron, torej znaša dohodnina podvrženi dohodek 5795 kron. Ta dohodek se je okrajni davčni oblast tudi pravočasno napovedal in se resnično istega vsak čas dokazuje. Vprašanje pa je: Zakaj davčna oblast dohodninske napovedi noče vpoštevati? Od koga imo nalogo, na podlagi izmišljenih dohodkov s predpisom krivičnih davkov davkoplačevalca svojevoljno odirati? Zakaj davčna oblast v slučaju sumničnega prenežke napovedi ne zahteva pojasnila naravnost od napovedovalca? Nasprotno se pa davčna oblast ne zmenj ne za ustmene ali pismene ugovore in verjame le tajnim zaupnikom. Res, prizadeti lahko napravi priziv, je pa še veliko vprašanje, če bo finančna delegacija istega tudi povoljno rešila! Vse kaže, da se dela na to, da mali posestnik čimprej izgine iz vrst davkoplačevalcev.

Novice od Sv. Ruperta nad Laškem. Tudi tukaj od nas se moramo malo oglasiti, da ne bo kdo mislil, da čisto spimo. Torej pa pogledjmo, naše novice. Sedaj imamo v vseh cerkvah nove zvonove, pri štirih podružnicah in pa pri župnijski cerkvi. Velika draginja in pretirani davki delajo marsikomu skrb: če bo šlo še en čas tako naprej, bomo morali kmalu iti izpod strehe na trdo cesto. — Peščica tukajšnjih slabostojnih tudi dremlje in sanjari o svoji bodočnosti in kako se obdržati stranko en čas pred poginom. Samostojni pičiki, star pregovor pravi: dokler je še medved v brlogu, ni dobro piti na njegovo kožo.

Zasluzena kazen. Iz Globokega pri Brežicah poročajo: Globočani smo se oddahnili in veselo vzdihnili: Prav se mu zgodi, tolikim je že po krivici izkopal jamo, sedaj je sam v njo padel. Znani ljubitelj pravd, laži, preprirov in vsestranskega zdražbarstva, bivši samostojni poslanec, zemljoradnik in radikal g. Ivan Urek je bil v soboto, dne 19. t. m., pred okrožnim sodiščem v Celju obsojen na en mesec zapore in povrnitev stroškov. Ureka je tožil njegov